

Tlačová správa Turčianskej galérie v Martine

Turčianska galéria predstavuje novú stálu expozíciu Mikuláša Galandu pri príležitosti storočnice jeho debutu pod pseudonymom la ganda

Turčianska galéria v Martine predstavuje novú stálu expozíciu venovanú Mikulášovi Galandovi, významnej osobnosti slovenskej výtvarnej moderny. Výstava ponúka jedinečný pohľad na jeho tvorbu a život prostredníctvom malieb, kresieb a grafík, pričom ju otvára presne 100 rokov po tom, čo sa autor pod pseudonymom *la ganda* predstavil verejnosti v časopise DAV. „*Expozícia je rozdelená do šiestich tematických miestností, z ktorých tri sú sprístupnené už v aktuálnej etape. Hlavným cieľom výstavy je predstaviť Mikuláša Galandu predovšetkým ako výnimočného grafika a kresliara,*“ uviedol Adam Galko, kurátor stálej expozície. Sú to práve Galandove grafické ilustrácie a knižné úpravy získali prestížne ocenenie – Striebornú medailu na Svetovej výstave v Paríži v roku 1937.

Realizácia expozície prešla verejnou súťažou

Turčianska galéria vyhlásila začiatkom augusta 2022 verejnú architektonicko-výtvarnú súťaž na vytvorenie novej stálej expozície Mikuláša Galandu. Odborná porota na svojom zasadnutí 28. októbra 2022 vybrala víťazný návrh od spoločnosti PINGPONG s.r.o., ktorý vynikol medzi tromi finalistami. „*Architektonický návrh pre stálu expozíciu Mikuláša Galandu, s ktorým prichádzame, pracuje s princípom implementovaného obrazu do architektúry, s prízvukom na kresbu a grafické dielo. Expozícia je parametrizovaná na základe výstavných potrieb exponátu, dôraz nie je kladený na výstavnú architektúru, ale na spôsob vystavenia diela. V tomto prípade z inštalačnej architektúry odstraňujeme nadbytočné vrstvy materiálov a z výstavných prvkov sa stáva samostatný rám a pasparta. Jednotlivé diela sú zasadené do kaziet a kazetových stien, ktoré skrývajú homogénny inštalačný a rámový systém. Pre projekt je dôležitá bezprostrednosť medzi divákom a dielami, bezpečnosť zbierok a forma expozície s akcentom na práce na papier,*“ uviedol jeden z architektov expozície Jakub Tóth.

Tri tematické miestnosti ponúkajú unikátne príbehy

Prvá miestnosť DOM približuje osobnosť Mikuláša Galandu, jeho rodinné zázemie, umelecké východiská a jeho prepojenie s regiónom Turiec. Druhá miestnosť DAV sa sústreďuje na sociálno-kritické témy, ktoré Galanda zobrazoval spočiatku pod vplyvom expresionizmu, neskôr kubizmu. Tretia miestnosť FUGA dokumentuje jeho najprogressívnejšie obdobie formované pobytom v zahraničí, spoluprácou s Ľudovítom Fullom a pôsobením na Škole úžitkových remesiel ŠUR v Bratislave. Stála expozícia je verejnosti sprístupnená od 19.12. 2024.

názov expozície

legenda, la ganda, galanda

kurátor

Adam Galko

architekti

Martin Kubina

Jakub Tóth

grafický dizajn

Jakub Tóth

preklad

Stéphanie Staffen

spolupráca na realizácii:

Lukáš Sobota

Peter Leja

Ilarii Omelchenko

Samuel Čik

Eva Mužilová

diela zo zbierok:

Turčianska galéria v Martine (TGM)

Slovenská národná galéria (SNG)

Slovenská národná knižnica (SNK)

Liptovská galéria Petra Michala Bohúňa

v Liptovskom Mikuláši (LGPMB)

Turčianska galéria v Martine

v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja

2024

Projekt z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

u. fond
na podporu
umenia

Kontaktná osoba: Mgr. Adam Galko, kurátor Turčianskej galérie v Martine
galko@vuczilina.sk, www.turiecgallery.sk

